

ת"פ 66755/06/20 - מדינת ישראל נגד עיד אלמחדי

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 66755-06-20 מדינת ישראל נ' אלמחדי

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המאשימה: מדינת ישראל

באמצעות תביעות מרכז - שלוחת נתניה

נגד

הנאשם: עיד אלמחדי

בשם המאשימה: עו"ד שני מלול

בשם הנאשם: עו"ד יונס אבו עסא

גזר דין

הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו- 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים). הוא הופנה לקבלת תסקיר מבחן וחווות דעת הממונה על עבודות שירות, והצדדים טענו לעונש באופן חופשי.

כתב אישום מתוקן

1. ביום 20.6.2020, בסמוך לשעה 01:24, עוכב הנאשם בכפר יונה כשהוא נוהג במכוניתו מסוג הונדה סיוויק, ל.ז. 7534267 (להלן: הרכב). בתא המטען של הרכב, בתוך קרטון, החזיק הנאשם סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 11.12 ק"ג נטו וסכין מתקבעת (במסגרת תיקון כתב האישום נמחקה הוראת החיקוק שייחסה לנאשם החזקת סכין שלא כדין).

תסקיר מבחן וחוו"ד ממונה

2. תוכן התסקיר יובא בצמצום, על מנת להקטין את הפגיעה בצנעת הפרט. הנאשם בן 28, נשוי מזה כשש שנים, במהלכן הוא ורעייתו עוברים טיפולי פוריות. הוא השלים 12 שנות לימוד ובעל תעודת בגרות חלקית. החל לעבוד בגיל 19 במחצבה, בהמשך עבד בתחנת דלק ובמפעל מתכת, עד שנפצע בתאונת עבודה לפני כ- 4 שנים, ומאז נאלץ להתקיים מקצבת הכנסה ומנהל הליכי תביעה מול המל"ל. הנאשם גדל לדבריו במשפחה מרובת ילדים, אביו המנוח נשא שתי נשים, ומאז מותו של האב נקלעה המשפחה למצוקה כלכלית. הנאשם נעדר הרשעות קודמות, הודה במיוחס לו והסביר זאת בקשיים כספיים, ובצורך דחוף במימון טיפול רפואי. קצינת המבחן התרשמה מאדם יציב לימודית ותעסוקתית (עד התאונה), בעל יכולות קוגניטיביות תקינות, אשר שיתף בפתיחות במצבו ובקשייו, אך בצד זאת סירב להשתתף בהליך טיפולי שנועד לסייע בידו. קצינת המבחן סברה כי הנאשם מרוכז בצרכיו האישיים, מתקשה לבחון את השלכות מעשיו על הסביבה ולהכיר בחלקיו הפוגעניים. בסיכומו של התסקיר העריכה קצינת המבחן כי נשקפת מן הנאשם מסוכנות לביצוע עבירות חוזרות, כי איננו בשל בשלב זה להליך טיפולי, והמליצה להטיל עליו עונש מוחשי בצד ענישה צופה פני עתיד.

חוות דעת הממונה על עבודות שירות מצאה כי הנאשם מתאים לריצוי עונשו בעבודות שירות.

ראיות וטיעוני הצדדים לעונש

3. ב"כ המאשימה הגישה את צילום שק הקנבוס שנתפס ברשותו של הנאשם, על מנת להמחיש את גודלו וכמות הסם הרבה שהכיל (עת/1). היא הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, ועתרה לקבוע מתחם ענישה בין 12-36 חודשי מאסר. לאחר שסקרה את נתוניו של הנאשם ואת תוכן התסקיר, ביקשה לקבוע את עונשו בשליש התחתון של המתחם (אך לא בתחתיתו), בצד מאסר מותנה, קנס, ופסילת רישיון הנהיגה. כן ביקשה להכריז על הנאשם סוחר סמים, ולחלט את הרכב ששימש אותו בביצוע העבירה וסך של 577 ₪ שנתפס ברשותו.

ב"כ הנאשם עמד על גילו הצעיר של הנאשם, נעדר הרשעות קודמות, אשר ביצע את העבירה על רקע מצוקה כספית קשה והצורך לממן טיפולי פוריות יקרים. הנאשם הודה במיוחס לו וקיבל אחריות על מעשיו. הוא נתון בתנאי מעצר בית מלא מזה כשנה תמימה, במהלכה איננו עובד ואינו יכול לפרנס את משפחתו. לטענת ב"כ הנאשם, הוא החזיק אמנם כ- 11 ק"ג סם מסוג קנבוס, אך החומר הפעיל מהווה רק 10% מהכמות. לאחר שהציג פסיקה והתייחס לפסקי הדין שהוגשו ע"י ב"כ המאשימה, עתר לגזור על הנאשם 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בצד קנס מרתיע.

הנאשם ביקש כי בית המשפט יתחשב בו ובמצבו.

דין

4. עבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית, "אחותה התאומה" של עבירת הסחר בסמים, הפכה למרבה הצער לתופעה שכיחה ונפוצה בחברה, חרף הנזקים החמורים הנגרמים בעטייה. בחינת הענישה הנוהגת מגלה קשת עונשים רחבה, בה כל צד יכול למצוא פסקי דין שיאפשרו לו "למשוך" בכיוון הרצוי לו. מכאן, לא ראיתי לסקור את פסקי הדין אליהם הפנו הצדדים (ולמען הסר ספק, בחנתי אותם בעיון), ואפנה למדגם מצומצם, מייצג ועדכני ככל הניתן מפסיקת בית המשפט העליון.

רע"פ 3084/21 יוסף יאגודיב נ' מדינת ישראל (12.5.21, להלן: ענין יאגודיב). המבקש הורשע בהתאם להודאתו בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. במסגרת "תרגיל" משטרתי התקשר שוטר לאדם המוכר בעיסוקו בסחר בסמים וביקש לרכוש ממנו סם מסוכן מסוג קנבוס. לאחר תיאום טלפוני, הציע הסוחר למכור לשוטר סם בכמות של 9 ק"ג, והשניים סיכמו להיפגש לצורך ביצוע העסקה. משהגיע השוטר למקום המפגש, ניגש אליו אדם נוסף ומסר לו כי רכב עם הסם יגיע תוך דקות ספורות. לאחר מספר דקות, הגיע למקום המבקש כשהוא נוהג ברכב. משפנו אליו השוטר והאדם הנוסף, פנה המבקש לשוטר, אמר לו "זה בבגאז", ופתח את מנועול תא המטען. בשלב זה, האדם הנוסף הרים את מכסה תא המטען והצביע בפני השוטר על תיקים המאוחסנים בתא, ובתוכם סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 9.9 ק"ג. בית משפט השלום גזר על המבקש 12 חודשי מאסר בפועל, לאחר שלקח בחשבון את המלצת שירות המבחן לענישה שיקומית, ומנגד את העובדה שהמבקש טרם השתלב בהליך טיפולי משמעותי, את עברו הפלילי ואת חלקו בהפצת הסם. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם הבקשה לרשות ערעור.

רע"פ 513/21 עידן יהושע נ' מדינת ישראל (4.3.21). המבקש הורשע בהתאם להודאתו בייצור סמים מסוכנים, בכך שהקים במחסן בחצר הדירה בה התגורר עם משפחתו מעבדה לגידול סמים, בה גידל 60 שתילי קנבוס במשקל כולל של 10 ק"ג. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה בין 6-24 חודשי מאסר, ודינו של המבקש נגזר בחריגה לקולה מהמתחם, ל-150 שעות של"צ, צו מבחן ועונשים נלווים. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל, ובית המשפט המחוזי העמיד את עונשו של המבקש על 10 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור נדחתה.

רע"פ 7819/15 עופר סלור נ' מדינת ישראל (22.5.16, להלן: ענין סלור). המבקש הורשע בהתאם להודאתו בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית וגידול סמים, בכך שהקים בביתו מעבדת סמים בה גידל 45 שתילים של סם מסוג קנבוס, במשקל 7.44 ק"ג. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה בין 7-18 חודשי מאסר, וגזר את עונשו של המבקש ל-9 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. ערעורו על חומרת העונש נדחה, וכך גם בקשתו לרשות ערעור.

רע"פ 1830/16 סאלם רקיבי נ' מדינת ישראל (11.4.16). המבקש הורשע בהתאם להודאתו בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, לאחר שברכב בו נהג נתפס סם מסוג חשיש במשקל כ-2.3 ק"ג. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה בין 6-15 חודשי מאסר, וגזר את עונשו של המבקש ל-8 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות ערעור.

רע"פ 1787/15 אדי עמר נ' מדינת ישראל (24.3.15). המבקש הורשע בהתאם להודאתו בגידול סמים, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, לאחר שבחיפוש בבית מגוריו נמצאו 9 שתילי סם מסוג קנבוס במשקל כ- 4.4 ק"ג, ובנוסף נתפסו כלים לייצור הסמים וסכומי כסף נכבדים. בית משפט השלום גזר את עונשו ל- 8 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם הבקשה לרשות ערעור.

מתחם העונש ההולם

5. לא למותר לשוב ולהדגיש את חובתה של מערכת המשפט לסייע בהגנה על שלומו, בטחונו ובריאותו של הציבור מפני פגיעתם הקשה של הסמים. הנאשם החזיק כ- 11 ק"ג סמים מסוג קנבוס שלא נועדו לצריכתו העצמית, משמע - נועדו למטרות סחר. לא לחינם גזר המחוקק גזירה שווה בין העונש שנקבע בצדה של עבירת הסחר בסמים לבין זה שנקבע בצדה של עבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית. מדובר בשני צדדים של אותו המטבע, ובשני המקרים העבירות פוגעות בציבור באופן קשה ומשמעותי.

כמות הסמים שהחזיק הנאשם מספיקה להכנת מאות מנות סם, ומכאן ניתן להעריך את הנזק שעלול היה להסב לציבור. ראו ענין יאגודיב: "בית משפט זה הדגיש לא אחת את החומרה הרבה שיש לייחס לעבירות סמים, המצריכות ענישה משמעותית ומרתיעה תוך נקיטת יד קשה כלפי כל המעורבים בשרשרת ביצוע העבירה".

לאחר שבחנתי את השיקולים המנויים בסעיפים 40ג(א) ו- 40ט לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה, בעיקרון ההלימה, בענישה הנוהגת ובחובה להילחם באופן תדיר ועיקש בנגע הסמים, מצאתי להעמיד את מתחם העונש ההולם בין 12-24 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש המתאים לנאשם

6. לזכותו של הנאשם: המדובר בבחור צעיר בן כ- 28, נעדר הרשעות קודמות כלשהן. הוא הודה במיוחס לו בהזדמנות הראשונה, קיבל אחריות על מעשיו, חשף בפתיחות את המניע הכספי שעמד בבסיס ביצוע העבירה, ושיתף פעולה עם שירות המבחן (הגם שזה לא מצא לבוא בהמלצה טיפולית-שיקומית). הנאשם היה נתון תקופה ממושכת (כשנה) בתנאים מגבילים קשוחים בדמות מעצר בית מלא. כן התחשבתי במצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, במצבו המשפחתי ובכך ששליחתו למאסר ממש עלולה לפגוע בטיפול הפוריות שעוברים בני הזוג (אם כי בענין זה ייאמר שלא הוצגו מסמכים רפואיים).

לחובתו של הנאשם: מידת התובנה שגילה הנאשם ביחס לחומרת מעשיו אינה גבוהה, הוא לא עבר הליך טיפולי כלשהו, ומקובלת עליו חוות דעתה של קצינת המבחן באשר למידת המסוכנות שעודנה נשקפת ממנו.

בניגוד לעמדת המאשימה, אינני סבור כי יש להעמיד את עונשו של הנאשם מעבר לחלקו התחתון של מתחם הענישה, ומנגד לא הוצג נימוק כלשהו המצדיק חריגה לקולה מן המתחם. נשוב ונזכור את כמות הסם הגדולה שהחזיק הנאשם, ואת פגיעתם הקשה של הסמים בכל רבדי החברה. בהקשר זה אין בידי לקבל את טענת בא כוחו של הנאשם באשר לאחוז החומר הפעיל בסם. ראשית, המדובר בטענה בעלמא שלא הוכחה ועומדת לכאורה בסתירה לכתב האישום בו הורשע הנאשם בהתאם להודאתו. שנית, גם אילו הוכחה הטענה, אין בכך כל רבותה. הנאשם נותן את הדין בגין משקלו הכולל של הסם אותו החזיק.

7. אשר לרכיבים הכספיים: הנאשם הודה בהגירתו כי ביצע את העבירה לשם בצע כסף. גם אלמלא הודייתו, המטרה האחת והיחידה המניעה את תשתית עבירות הסחר בסמים היא כלכלית, ומשכך חובה לפגוע במישרין בכיסם של העבריינים (וכאמור, עבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית היא "אחותה התאומה" של עבירת הסחר).

8. אשר לעתירתה של המאשימה להכריז על הנאשם כסוחר סמים ולהורות על חילוט מכוניתו ששימשה בביצוע העבירה והכסף שנתפס בידיו: אמנם, הכרזה על נאשם כ"סוחר סמים" צריכה להיקבע במסגרת הכרעת הדין (סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים). מנגד, אין חולק על כך שבקשה זו של המאשימה כלולה בכתב האישום המתוקן בו הורשע הנאשם בהתאם להודייתו; כי עוד בהודעה על ההסדר הודיעה המאשימה שבשלב הטיעונים לעונש תבקש לממש את בקשתה ולהורות על חילוט הרכוש; וכי ההגנה, בהגנותה, לא כפרה באפשרות להכריז בשלב זה על הנאשם כסוחר סמים ולחלט את רכושו, ויותר מכך, לא הביאה נימוקים כלשהם להימנע מההכרזה ומחילוט הרכוש. לגופה של בקשה: מי שמחזיק כמות כה נכבדה של סמים שלא לצריכה עצמית, מגלה כי מעשיו נועדו למטרת סחר בסמים - הא ותו לא, ומכאן שאין מנוס אלא להכריז עליו כסוחר סמים, על המשמעויות הנגזרות מכך. עוד בהקשר זה ראו ענין סלור (פסקאות 14-17). זאת ועוד: ניתן היה לחלט את הרכב והכסף גם ללא הכרזה על הנאשם כסוחר סמים, בשל כך שמדובר בחפצים ששימשו בביצוע עבירה.

9. לנוכח המקובץ החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל.

ב. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירה על פקודת הסמים מסוג פשע.

ג. 3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירה על פקודת הסמים מסוג עוון.

ד. קנס בסך 5,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 10.7.21 ובכל 10 בחודש שלאחריו. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו,

תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיד.

ד. אני פוסל את הנאשם מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים. הנאשם יפקיד את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט.

ה. הנאשם יפסל מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 4 חודשים, ואולם הנאשם לא ישא בעונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים עבירה על פקודת הסמים.

ו. אני מכריז על הנאשם סוחר סמים, ומורה לחלט את הרכב וכן כסף שנתפס ברשותו בסך 577 ₪.

ז. הסמים יושמדו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, כ"א סיוון תשפ"א, 01 יוני 2021, במעמד הצדדים.